

ИНОВАТИВЕН МЕТОД ЗА ПРЕПОДАВАНЕ НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК НА СТУДЕНТИ В ОКС „МАГИСТЪР“ НА НСА „В. ЛЕВСКИ“ ПО СПА КУЛТУРА, ИЗТОЧНИ И АКВА ПРАКТИКИ

Дончева, Лилия

Главен асистент, Доктор, НСА „В. Левски“, София

Ключови думи: *иновативен метод за преподаване на английски език на студенти в окс „магистър“*

ВЪВЕДЕНИЕ

Глобализираното общество, в което живеем, всекидневно променя и обогатява ценностната ни система, налагайки все по-настойчиво необходимостта от овладяването на английски език. Според Graddol (2006) до края на века английският език вече няма да бъде смятан за „чужд“, тъй като той е задължителен предмет в началното обучение на почти всички деца по целия свят. Когато учещите инвестират в езика, те го правят с разбирането, че той ще им донесе различни символични и материални ползи, които ще обогатят културата им, ще засилят тяхната идентичност и желанието им за реализация в бъдеще (Csizer, K., Magid, M., 2014). Професионализмът днес изисква владение на английски език (Trendafilov et al., 2013; Димитрова, 2006), като основна потребност с европейски приоритет сред образователните стратегии и учебни програми (Гюров, Ангелова, 2011; Димитрова, 2012). Езикът осигурява възможността за своевременното, оптимално включване в межкултурната информационна система - успешното интегриране в условията на глобализацията, гарантира и ефективното използване на новите технологии. Днес межкултурната комуникация е основна сред водещите фундаментални европейски потребности - ценност за всеки специалист. Информационната грамотност осигурява приобщаване не само към конкретната образователна/академична среда, но и към бъдещата професионална общност (Баева, Вълканова, 2011).

Магистърските програми в НСА „В. Левски“ подготвят специалисти в голям брой области на професионална реализация, като в почти всички изучаването на чужд език е един от задължителните модули в учебната програма. След приключване на курса на обучение студентите-магистри имат възможност да се реализират в национални и международни обществени и частни спортни структури (Димитрова, 2009; Nesheva, 2015).

Важна характеристика на съвременното обучение по чужд език в НСА „В. Левски“ е прилагането на разнообразни подходи и методи. В това се изразява силата и ефективността на професионализма на преподавателите. Разработването на нови подходи за провеждане на учебния час, както и създаването на езикови програми и материали отразява стремежа и желанието да се търсят по-ефективни и ефикасни начини за преподаване на чужди езици.

С цел усъвършенстване на квалификацията на бъдещите специалисти и оптимизиране на процеса на чуждоезиково обучение, съобразен с ограничения хорариум учебни часове (15-30 учебни часа), екип от преподаватели от НСА създаде цялостна, обновена система за обучение на студентите-магистри в рамките на научен проект на тема „Усъвършенстване на системата за специфично чуждоезиково обучение в магистърските програми „Спорт за високи постижения“ и „Спа култура, източни и аква практики“, финансиран от Национална спортна академия „В. Левски“ (2015-2016 г.). Иновативната система за обучение цели постигане на оптимална интерактивност чрез прилагане на

съвременни технологични средства, ново поколение учебници по английски език за специфични цели, използване на платформа за дистанционно обучение и интернет базирана учебна среда.

МЕТОДИКА

Целта на настоящия доклад е да разкрие нивото на интерес и мнението на студентите относно нововъведената система на обучение по чужд език, както и ефективността от тяхното обучение.

Методология на изследването

В обучението беше използван интерактивен софтуер на издателство Express Publishing, а именно учебник по английски език за специфични цели "Beauty Salon". Учебникът обхваща три нива на чуждоезикова компетентност – A1, A2 и B1 и може да се прилага при студенти с различна степен на познания по английски език. Материалът е тясно свързан с бъдещата професионална практика на обучаваните и включва теми като типове специалисти в центровете за рекреация и техните компетенции; посрещане на клиенти и обяснения на преимуществата на предлаганите терапии; видове масажи и SPA процедури и услуги; управление на SPA центрове и подбор на персонал и др. Уроците се състоят от лексикални упражнения със съответната терминология и нейното онагледяване, както и от текстове за развиване на умения за четене, придружени от въпроси за дискусия преди прочитане на текста и след прочитането му. Студентите слушат диалози на ситуации, които се приближават максимално до реалния дискурс – напр. спа-специалист и клиент на фона на естествени шумове, което развива уменията им да разграничават и разбират английския език. Особено ценни са упражненията за развиване на речевите умения. Те са предназначени за работа по двойки и в малки групи. Студентите трябва да разиграят диалог, подобен на този, който са чули като упражняват активно лексиката. Всеки урок завършва с писмено задание за самостоятелна работа и учебен филм с упражнение за определяне нивото на разбиране на видео-материала, свързан с темата на урока.

По проекта са изработени 10 Power Point презентации на английски език с общо над 300 слайда, които съдържат както лекционен материал по разглежданите теми, така и т.нар. игри с въпроси, които целят неговото запомняне и прилагане на наученото в рамките на учебното занимание. Голяма част от материалите са обединени в електронен учебник в платформата за дистанционно обучение на НСА, в който към всеки раздел има упражнения за самоподготовка. Уроците са комбинирани и с видео-материали, които създават моментна релаксираща атмосфера по време на урока.

Към всяка тема е създаден двуезичен онлайн речник на непознатите думи и изрази (общо 1500 думи и изрази). Интернет-базираната учебна среда Quizlet улеснява в значителна степен работата на преподавателите. Системата генерира многобройни видове упражнения за запамятаване на лексикалните единици под формата на flashcards, тестове, упражнения за правопис и свързване на думи, вярно или невярно и т.н. Приложението може да се използва както по време на учебните занимания, така и самостоятелно за самоподготовка (може да се свали на мобилен телефон). То помага на студентите да натрупат голям обем речников запас за кратко време и с влагане на минимални усилия. **Обект на изследването** бяха 36 български студенти (редовно и задочно обучение) от магистърската програма „Спа култура, източни и аква практики“ в НСА „В. Левски“ през 2015-2016 г.

РЕЗУЛТАТИ

В края на курса на обучение студентите бяха помолени да отбележат трите неща, които са им харесали най-много по време на учебния процес и трите неща, които не са им допаднали от приложените учебни процедури. След това с всеки студент бе проведено кратко интервю, с което бе

установено нивото на интерес и мнението му относно нововъведената система на обучение по английски език. Отговорите на всички студенти бяха записани и обобщени чрез количествен и качествен метод на анализ (контент анализ).

Количественият анализ на информацията от интервюто е ориентиран около изброяването на девет най-често употребени ключови думи (табл. 1) с цел определяне на цялостната нагласа и степен на удовлетвореност, които студентите демонстрират, след като са преминали през курса на обучение.

Таблица 1

Количествен анализ на ключови думи

	Ключова дума	Брой споменавания
1	харесвам	91
2	научих	57
3	метод, система	47
4	преподавател	46
5	интересен	43
6	лесно	35
7	упражнения	35
8	полезно	31
9	забавно	20

Резултатите разкриват подчертано положителното отношение на студентите към новосъздадената система на обучение по английски език. Над 90% от изследваните лица споделят, че харесват учебния метод и системата на преподаване.

Половината от тях заявяват, че обучението им е било интересно, забавно и полезно. Една от основните особености на работата с интерактивния учебник е, че студентите не са статични по време на заниманията по чужд език. Всеки един от тях излиза на интерактивната дъска, за да отбележи отговора, който смята за правилен и по този начин умствената активност се съчетава с двигателната, което повишава мотивацията за участие на учещите.

Около 80% са доволни от наученото в рамките на учебното занимание, като мнозинството от тях казват, че материалът е бил лесен за усвояване. Студентите споделят, че биха желали да могат свободно да ползват специализираната научна световна литература в областта на SPA услугите и аква и таласо практиките, масажните техники и различните козметични процедури. Това, което отчитат като най-голям плюс, е фактът, че фокусът на заниманията в учебната зала е насочен към дейности, свързани основно с работа със специализирани текстове и упражнения към тях с цел натрупване на колкото се може по-голям речников запас.

Голям е броят на студентите, които говорят конкретно за различните упражнения, които са им допаднали – най-вече видео-материалите, лексикалните упражнения в интерактивния учебник и Quizlet, както и упражненията за слушане и говорене. Прави впечатление, че студентите са доволни от темите, застъпени в учебната програма, и доброто систематизиране на учебните процедури по време на заниманията. Работата в групи и диалозите по двойки са сред нещата, които им допадат най-много. Почти всички твърдят, че са усвоили по-лесно терминологията с помощта на игрите с въпроси в презентациите и интернет-базираната учебна среда Quizlet.

Особено успешен и полезен за финалния изпит се оказва електронният учебник в платформата за дистанционно обучение на НСА, който покрива лекционния курс, и в който студентите могат да проверят своите знания с помощта на разработените примерни тестове върху изпитния материал.

Не на последно място повече от половината студенти споменават добрия подход и подготовка на преподавателя, което е допълнителен стимул за тяхната ангажираност.

Резултатите от качествения метод на анализ разкриват една интересна тенденция. Едва 10% от студентите са отбелязали своите забележки към проведеното обучение – някои технически проблеми при стартиране на интерактивния учебник, прекъсване на интернет връзката, както и кратката продължителност на обучението (15 академични часа). Това, което прави впечатление е, че нито една от критичните забележки не е отправена към метода на преподаване или прилаганите учебни процедури, което е индикатор за цялостния успех от работата по проекта.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Направеното проучване сред студенти-магистри в програма „Спа култура, източни и аква практики“ доказва, че създадената иновативна съвременна методика за преподаване на английски език се характеризира с добра структурираност и организираност на учебните процедури. Темите, около които е организирано преподаването, са добре подбрани, интересни и достъпни. Използването на интерактивни учебници и интернет-базирани приложения улесняват в голяма степен учебния процес, а използването на платформата за дистанционно обучение развива уменията на студентите за автономно учене и самоподготовка.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Баева, М., В. Вълканова (2011). Информационна грамотност в приобщаващата образователна среда. В: годишно научно-методично списание „образование и технологии“, СУ „Кл. Охридски“, бр. 2, с., 53-58.
2. Гюров, Д., Ангелова, Л. (2011). Европейски приоритети за образователни стратегии и програми. В: годишно научно-методично списание „образование и технологии“, СУ „Кл. Охридски“, бр. 2, с., 50-53
3. Димитрова, Б. и кол. (2006). *Плувни спортове в училище*. Монография. София: Издателство Авангард Прима.
4. Димитрова, Б. (2009). *Спа култура и аква практики*. Учебник за окс „магистър“. [spa culture and aqua practises. In bulgarian.] София: издателство Авангард прима.
5. Димитрова, Б. (2012). *Аква практики*. Изд. Авангард прима, София.
6. Csizer, K., Magid, M. (2014). The impact of self-concept on language learning. *Second language acquisition*, vol. 79., gb
7. Csizer, K., Magid, M. (2014). The impact of self-concept on language learning. *Second language acquisition*, vol. 79., gb
8. Graddol, D. (2006). *English next*. London: british council.
9. Nesheva, I. (2015). Benefits of the physical activity and the elaborated program mental prevention gym for women with normal pregnancy. *Research in kinesiology*, 43(2), 210-214.
10. Trendafilov, D., & Dimitrova, B. (2013). Aqua spinning as anti-stress health prevention. *Acts of conference "physical education and sport"*. Montenegro, 2013, no 37-39 / xi, (p. 454-460. Issn 1451-7485 (9771-4517-48001).

Контакти:

Лилия Дончева, доктор

НСА „В. Левски“, сектор „Чуждо езиково обучение“

E-mail: liliyadoncheva11@gmail.com